

Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt. Keele- ja kirjandusõpetusega Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) Õpitakse tundma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme lähtuvalt õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuurilisest eripärast.
- 2) Arendatakse võimet ennast võõrkeeltes edukalt teostada. Õpitakse tundma õpitava võõrkeele kõnelevate maade kultuuritausta ning nendes ühiskondades kehtivaid tavasid ja käitumisreegleid. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse arendamisele aitavad kaasa erinevad õpitöövormid nagu rühmatöö, projektõpe ja kultuuriprogrammid.
- 3) Arendatakse läbi võõrkeeleõppes kasutatavate teemade, näiteks arutelude, rollimängude ja muude õpitegevuste. Õpilasi julgustatakse hindama oma tugevaid ja nõrku külgi.
- 4) Kujundatakse erinevaid õpistrateegiaid rakendades, näiteks teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest ja sõnaraamatu kasutamine. Olulist rolli mängib eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine.
- 5) Suhtluspädevus on keskse tähtsusega pädevus, mis hõlmab hea eneseväljendusoskust, teksti mõistmist ja tekstiloomet. Suhtluspädevuse arendamise käigus õpetatakse õppijatele ka võrdlema oma ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustama teiste kultuuride ja keelte eripära. Suhtluspädevusega kaasneb ka suutlikkus olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse.
- 6) Kuigi matemaatikapädevusel on eesti keele õppes väiksem roll, tuleb siiski osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehes) ja mõista matemaatikapädevuse olulisust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.
- 7) Ettevõtlikkusepädevus areneb enesekindluse ja julguse kaudu, mida annab võõrkeeleoskus. Õppijatele luuakse võimalused oma ideede ja eesmärkide ellu viimiseks.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel, kirjandus, eesti keel ja eesti keel teise keelena. Vene keelt õpitakse 1.–9. klassis, kirjandust 5.–9. klassis. Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide maht on kooliastmete kaupa järgmine:

Õppeaine	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel teise keelena	4	4	4	5	5	5	5	5	5
Eesti keel		6							
Vene keel			4			2	1	1	1
Kirjandus					2	2	2	2	2

Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide jaotus kooliastmete sees ja õppesisu klasside kaupa määratakse kindlaks Kohtla-Järve Kesklinna Põhikooli õppekavas arvestusega, et vene keele/eesti keele ja kirjanduse õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud oleksid saavutatavad. Kohtla-Järve Kesklinna põhikoolis õpitakse alates esimesest klassist eesti keelt ja eesti keelt teise keelena. Õpitulemused on koostatud arvestusega, et eesti / vene keel rakendatud lisaks keeletundidele ka 2 ainetundides. Vene keele ainekava on koostatud arvestusega, et II kooliastmes on õpitulemused saavutatavad 8 ja III kooliastmes 3 nädalatunniga. Kirjanduse ainekava puhul aga II kooliastmes 4 ja III kooliastmes 6 nädalatunniga. Eesti keele teise keelena ainekava alusel õpitakse muu õppekeele klassis või erandjuhul individuaalse õppekava alusel tasemeni, kus õpilane on võimeline õppima täies mahus eesti keele ainekava alusel.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevoime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeele klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

1.–4. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomes oskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti / vene keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitlusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule. Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentset ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Lõimimise eesmärk Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis on integreerida erinevad õppevaldkonnad, nagu kehaline kasvatus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, geograafia, loodusõpetus, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetus, muusika ja kunstiõpetus, eesti keele õppeprotsessi. Kunstipädevuste arendamiseks tutvutakse erinevate maade kultuurisaavutustega ning kunsti ja kultuurielamustega nagu kino, teater, kontserdid, näitused ja muuseumid. Tehnoloogiapädevust arendatakse arvuti kasutamise kaudu, mis toimib nii töövahendina kui ka suhtlus- ja infootsimisvahendina eesti keeles. Loodusteaduslik pädevus kujuneb erinevate teemade ja alustekstide abil.

Lisaks sellele toimub õppe lõimimine ka teiste õppeainetega. Näiteks matemaatika õpetamisel arendatakse matemaatikapädevust läbi sümbolite, graafikute, tabelite ja diagrammide mõistmise ning tõlgendamise oskuse. Loodus- ja sotsiaaalainetes kujundatakse õpilastes teadlikkust looduslikust mitmekesisusest, säästvast eluviisist, kultuurilisest eripärast ja üldtunnustatud käitumisreeglitest.

Kunstiainetes suunatakse õpilasi märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust. Tehnoloogiaõpetuse raames arutletakse tehnoloogia kasutamise kaasnevate võimaluste ja ohtude üle ning tutvutakse eri valdkondade teadussaavutustega. Kehalise kasvatuse ainetundides tuleb sallivalt suhtuda kaaslastesse, järgida ausa mängu reegleid ja teha koostööd.

Lõimitud õpetamise raames kasutatakse keeleoskuse integreeritud õppematerjale, mis võimaldavad õpilastel omandada keelevahendid erinevate valdkondade teemade käsitlemiseks. Lisaks sellele toimub koostöö teiste ainevaldkondadega, mis aitab kaasa õpilaste integreerumisele. Üldiselt on eesti keele kui teise keele õppekavad kujundatud selliselt, et need haakuksid teiste õppeainetega ning toetaksid õpilaste arengut mitmekülgset erinevates valdkondades.

Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis toimub: Väljasõitude ja välitundide korraldamine, kus õpilased saavad õppida keelt erinevate ainete kontekstis. Projektide loomine, mis ühendab erinevaid aineid. Ühised teemad ja projektid, mis hõlmavad endas mitut ainet. Praktilised tegevused, mis hõlmavad mitut ainet.

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;

- 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;
- 8) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;
- 9) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust;
- 10) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 11) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamis- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist;
- 12) tegeldakse tekstilooma ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

1.6. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid. Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

Vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust, 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist,
- 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist,

4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevalikute teadvustamist. Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomes osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste. I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust. II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist. III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti 5 vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust. Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist. II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel

- 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist,
- 2) tekstide jutustamist ja esitamist,
- 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist,
- 4) omaloomingulisi töid,
- 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid peavad olema mitmekesised. Need peavad hõlmama suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine.

Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle.

Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mitterumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.

1.7. Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info, meedia- ja digikirjaoskust;
- 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);
- 4) eesti keel teise keelena õppetunnis rühmades, mille soovitatav suurus on kuni 15 õpilast;
- 5) väljaspool kooliruumi, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesisavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, 6 kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

2. Ainekavad

2.1. Eesti keel teise keelena

2.1.1. Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli. Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis-ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppe võtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri. Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi. Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

2.1.2. Teadmised, oskused, hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:	6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:	9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses; 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste; 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid; 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme; 7) saab aru lihtsamas keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisist; 8) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest	1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks; 4) koostab isiklikke lihtsaid eri tüüpi tekste; 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.	1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.
---	--	---

1. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest; 2) teab 1. klassi eesti keele õppekavas esitatud temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes; 3) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemalt;	Mina ja teised Tervitamine, vabandamine, enese-, pereliikmete- ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine. Perekonnaliikmed. Minu klass, minu õpetaja Värvide nimetused. Värvid	Emakeel Inimeseõpetus	Väärtused ja kõlblus

4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele; 5) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist; 6) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse; 7) oskab vastata küsimuste toel loetust; 8) moodustab pildi põhjal lihtlauseid; 9) tutvub tähestikuga; 10) teeb häälikuanalüüsi; 11) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas (kahe- kuni nelja-häälikulistes sõnades; 12) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut; 13) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavate nimedes; 14) teeb ära kirja tahvilt, tahvlinäidise järgi täidab õpilaspäevikut; 15) oskab etteütlemise järgi kirjutada lihtsamaid sõnu (2–3 tähte); 16) hoiab kirjutusvahendit ja istub kirjutamisel, joonistamisel õigesti; 17) oskab õpetaja juhendamisel töötada paaris. Edasijõudnutele 1) on lugenud vähemalt üht lasteraamatut; 2) kirjutab k, p, t sõna algusesse; 3) lauselõpumärgid;	Kool ja klassiruum, seal leiduvad esemed. Käitumine koolis. Õppeainete nimetused. Tegevused tunnis. Tunniplaan Trüki- ja kirjatähtede tundmine pildis ja kirjas.		
	Kodu ja lähiümbus Kodu: asukoht (nt linn, küla, tänav, telefoninumber) mööbel, kodus olevad asjad. Koduümbus, kodukoha loodus (nt lilled, puud, põõsad, linnud, loomad). Koduloomad. Kodused tegevused (nt koristamine, söömine, pesemine, riietumine); perekondlikud sündmused (nt sünnipäevad, isadepäev). Liiklusvahendid ja koolitee. Aastaajad ja kuud, nädalapäevad, ilm. Silvi Väljal “Jussikese seitse sõpra”, Margit Sarapik “Kalendrilinna lood”	Emakeel Loodusõpetus Inimeseõpetus Kunst	Keskkond ja jätkusuutlik areng
	Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Koolitee, koolipäev (kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitarbed, õppetegevused, kell ja kellaaeg). Kellaaeg, täis-ja pooltund. Kehaosad Riietusesemed. Müts, sall ja kindad Emotsioonid	Emakeel Inimeseõpetus Tööõpetus	Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus

4) õigesti kirjutab mitmuse tunnust -d; 5) õigesti kirjutab tegusõna lõppu -b ja -vad; 6) kirjutab etteütlemise järgi lihtlauseid; 7) teeb ära kirja tahvlilt ja õpikust, tahvlinäidise järgi; 8) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest.	Tervis (nt enesetunne, arsti juures käimine);		
	Kodukoht Eesti. Eesti ja teised riigid. Eesti sümboolika. Suuremad linnad (nt pealinn Tallinn, Tartu, Pärnu, Kuressaare, Narva, Viljandi); Rahvakalendri tähtpäevad (nt mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev), sõbrapäev, emadepäev, laulupidu - Kui sul tuju hea Söögikorrad, söögid, joogid, toiduainete nimetused. Lemmik multifilm Lotte Metsloomad https://www.loodusmuuseum.ee/et/classes/Tegevused õues.	Loodusõpetus Inimeseõpetus Kunst Tööõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet
	Vaba aeg Minu huvid. Huviringid. Muusika instrumendid Mängud, mänguasjade nimetused, mängujuhendid Minu huvid. Huviringid. Muusika instrumendid Mängud, mänguasjade nimetused, mängujuhendid. Laulu- ja ringmängud mängude käsklused ja juhendid (tuntumate mängude, sh laulumängude käsklused ja läbiviimine.	Inimeseõpetus Kunst Tööõpetus	Tervis ja ohutus

	Tegevused õues. Vaba aeg koos perega. Puhkepäevade ja koolivaheaja tegevused; lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega); Kauplused: kaupade nimetused, suhtlemine müüjaga, ostmine, maksmine. Rahaühikud Suvised tegevused Kirjatehnika. Kirja eelharjutused. Kirjutamine pliiatsi ja kriidiga, joonistähtede kirjutamine. Õige pliiatsihoid ja kirjutamisasend istudes ja seistes (tahvli juures). Väikeste kirjatähtede õppimine. Suurte kirjatähtede õppimine (vajadusel 2. klassis). Tähtede seostamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ära kiri tahvilt, õpikust. Kirjalik tekstiloome. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitlus (kujundamine näidise järgi). Grammatika		
--	--	--	--

	Kes?, mis?, missugune? Häälik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik, võõrtähtede vaatlus. Häälikute märkimine kirjas. Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälik (k, p, t) omadussõnade alguses. i ja j ning h sõna alguses seoses tähtede õppimisega. Suur algustäht lause alguses, kohanimes, inimese- ja loomanimeses. Liitsõna vaatlus (moodustamine). Sõnade lõpu õigekiri -d ja -vad (mitmus) ning -b (tegusõna 3. pööre) õigekirjaga tutvumine. Tutvumine jutustava, küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüumärgi vaatlemine). Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (3 -7 sõna lihtlausetena).		
--	---	--	--

2. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond.	Lõiming	Läbivad teemad
--------------	-------------------------	---------	----------------

	Teema, alateema		
1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest; 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt; 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt; 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt; 5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest; 6) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid; 7) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi; 8) jutustab endale olulistest sündmustest; 9) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist; 10) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades; 11) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;	Mina ja teised Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine Jutustab oma perest: nimed, kes on peres. Kirjeldab pereliikmete välimust, iseloomujooni. Tervitab, jätab hüvasti. Kooliasjad Riideesemed. Kodu ja lähiümbrus Värvid Kodukoht; Turul-puu-,juur ja köögiviljad. Liiklusvahendid Ellen Niit "Rongisõit" Loomaaed, vööramaaloomad Koduloomad Ametid Jõulu sümboolika ja talverõõmud Kirjatehnika Suurte ja väikeste kirjatähtede kordamine. Kirjutamise tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed nii väikestel kui suurtel kirjatähtedel. Näidise järgi kirjatöö paigutamine vihiku lehele, kirjapaberile; kuupäeva kirjutamine. Kirjalik tekstiloomine. Kutse, õnnitluse ja teate koostamine õpetaja abiga.	Inimeseõpetus Emakeel Kunst	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond Väärtused ja kõlblus

12) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot; 13) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara; 14) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse; 15) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.	Tekstilähedase ümberjutustuse kirjutamine küsimuste ja tugisõnade toel. Grammatika Varasemale lisanduvalt keeleteadmised: täishäälikuühendi õigekiri, suluta kaashääliku pikkus ja õigekiri; k, p, t s-i ja h kõrval; i ja j silbi alguses, h sõna alguses. Silbitamine, poolitamise üldpõhimõtted. Eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, silpi, sõna, lauset, täishäälikuühendit. Kirjutab õigesti sulghääliku omadussõnade algusesse ja omandatud võõrsõnade algusesse. Märgib kirjas õigesti täishäälikuid. Teab peast võõrtähtedega tähestikku. Alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti või hüüu-/küsimärgiga; Kasutab suurt algustähte inimeste ja loomade nimedes, tuttavates kohanimes. Kirjutab õigesti sõnade lõppu -d (mida teed?), -te (mida teete?), -sse (kellesse? millesse?), -ga (kellega? millega?), -ta (kelleta? milleleta?). Kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses sisult		
---	--	--	--

	tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (10–15 sõna lihtlausetena).		
	Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee. Huviringid Vaba aja veetmise kohad Päev, nädal, kuu, kalender, kell	Emakeel Inimeseõpetus Tööõpetus	Teabekeskond Väärtused ja kõlblus
	Eesti ja teised riigid ning nende kultuur Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel. Euroopa riigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad Eesti kaart, linnad Eesti sümboolika (rahvuslill-rukkilill, rahvuskivi-paekivi, rahvuslind – suitsupääsuke, lipp, vapp, vapil on kolm sinist lõvi).	Loodusõpetus Inimeseõpetus Kunst Tööõpetus	Kultuuriline identiteet. Keskond ja jätkusuutlik areng.

	Vaba aeg Lemmiktegevused Mängude käsklused ja juhendid Piknik Suveplaanid	Inimeseõpetus Kunst Tööõpetus	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus
--	--	-------------------------------------	--

3.klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest; 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks; 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele; 4) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist; 5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse; 6) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil;	Mina ja teised Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Välimus, riietus, ühised tegevused pereliikmetega. Tunniplaan Kooliruumid Järgarvud Kuupäevad Lastekirjanik – Kristiina Kass “Nõianeiu Nöbinina” Sport	Emakeel Inimeseõpetus	Väärtused ja kõlblus Tervis ja ohutus. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

7) töötab tekstiga juhiste alusel; 8) tunneb ära, mis on jutustus, luuletus, näidend, muinasjutt; 9) kasutab suurt algustähte lause algul, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimes;	Spordipäev – spordialad Transport – Millega? Ainsus, mitmus, loetlemine. Matk – Kellega? Mets ja sellega kaasnevad ohud. Lastekirjanik- Leelo Tungal erinevad luuleraamatud		
10) oskab tähestikku, teab ja tunneb eesti keele häälikuid; 11) oskab nimetada vastandtäheendusega sõnu; 12) tunneb ära sõnaliikidest nimi-, omadus- ja tegusõnu ning liitsõnu; 13) oskab märkida mitmuse lõppu ja tegusõna pöördelõppe oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel; 14) on lugenud vähemalt kaks lasteraamatut;	Kodu ja lähiümbrus Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused; elu linnas ja maal; aadress, elukoht, kodu ja lähiümbruse lühikirjeldus; avalikud kohad. Mängud. Võrdlus(suur, suurem, kõige suurem) Omadussõna Vastandsõna Lastekirjanik Ilmar Tomusk “Tere, Volli” Raamatukogu ja raamatud Kellele? Kus? Asesõna Lastekirjanik Aino Pervik “Paula jõulud” Tüdrukute ja poiste tegevuse Toidud Lastekirjanik Heljo Mänd “Tuulehunt”	Emakeel Loodusõpetus Inimeseõpetus Kunst	Väärtused ja kõlblus Tervis ja ohutus Keskkond ja jätkusuutlik areng
Edasijõudnutele 1) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil, mõtleb jutule lõpp või algus; 2) töötab tekstiga juhiste alusel; 3) oskab tuntumate sõnade algusesse kirjutada g, b, d ning h sõna algusesse; 4) piiritleb lauset ja paneb lause lõppu määrke; kasutab kõnes ja kirjas terviklauseid; 5) leiab sama- ja vastandtäheendusega sõnu; 6) kasutab lihtsamat sõnastikku, teatmeteost; 7) oskab õigesti kirjutada asesõnu;	Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; haigused, arsti juures https://tervisemuuseum.ee/haridus/muuseumitunnid/i-kooliaste/ Lastekirjanik Andrus Kivirähk “Karneval ja kartulisalat” Kodumasinad Sõbrad	Emakeel Inimeseõpetus Tööõpetus	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Teabekeskond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus

8) oskab tähestiku abil koostada lihtsamat nimekirja; 9) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 10) on lugenud vähemalt kolm lasteraamatut.	Lastekirjanik Piret Raud "Natuke napakad lood" Ametid ja töökohad.		
	Eesti ja teised riigid Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahalikud sündmused Riigid ja nende kultuur Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel. Sünnipäevakutse Loodus, loomad, põhilised aastaegade ilma kirjeldavad omadussõnad (hea/halb ilm, päikseline, vihmane jmt)	Loodusõpetus Inimeseõpetus Kunst Tööõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet.
	Vaba aeg Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid. Ootan suve. https://meremuuseum.ee/lennusadam/lastele-peredele/muuseumitunnid Kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; spordialad ja sportlikud tegevused. Aastaajad. Liiklus liiklusvahendid, ohutus Grammatika Tähestik, täis-, -kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Täis- ja suluta	Inimeseõpetus Kunst Tööõpetus	Väärtused ja kõlblus. Teabekeskkond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus.

	kaashääliku pikkus. Pööramine. Olevik ja minevik. Suur algustäht lause alguses, nimedes. Lauselõpumärgid. Nimisõna, omadussõna, tegusõna. Ainsus ja mitmus. Küsisõnad: Kas? Kellega? Millega? Kus? Asesõnad. Vastandsõnad. Võõrsõna. Võrdlus. Silbitamine. Poolitamine. Liitsõna. Koma loetelus. Lühendid.		
--	--	--	--

4.klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades õpitud sõnavara ulatuses (nt poes, apteegis ühistranspordis); 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest (kuulutus, küsitlus, tööjuhised, päevaplaanid); 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisistust;	Mina ja teised Suhtlemine pereliikmete ja koolikaaslastega; viisakusväljendid.	Emakeel Inimeseõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng Elukestev õpe ja karjääri planeerimine
	Kodu ja lähiümbrus Kodu ja lähiümbrus Elu linnas ja maal; looduse märgid; kodu kirjeldamine; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres; peretraditsioonid.	Inimeseõpetus Emakeel	Keskkond ja jätkusuutlik areng Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Väärtused ja kõlblus Kultuuriline identiteet

5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu (vahendab raamatu või filmi põhisisu); 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsamaid juhiseid (käskiv kõneviis); 11) kirjeldab kohti, tegevusi ja inimesi ; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone; 13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, ankeet, e-kiri nii paber kandjal kui ka arvutis; 14) valdab õpitud põhisoovavara; 15) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; 16) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Eesti ja maailm Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused; naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid. Igapäevaelu. Aja planeerimine; avalikud kohad/asutused (poes, apteegis, ühistranspordis, haiglas/polikliinikus jm); turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; igapäevased tegevused ja olukorrad. Õppimine ja töö Koolielu (tunnitegevused, koolitoit, koolitarbed, tunniplaan); Ametid, töökohad, tegevused tööl. Vaba aeg Kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; spordialad ning sportlikud tegevused.	Inimeseõpetus Emakeel Muusika Loodusõpetus Inimeseõpetus Inimeseõpetus Muusika	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikus. Teabekeskkond. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus.
--	--	---	--

			Kultuuriline identiteet.
	Tervis ning tervislik eluviis Tervis (haigused, põhjused, ravimine), sport, tervislik toitumine.	Inimeseõpetus Kirjandus Muusika	Keskond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.
	Soovituslik ilukirjandus: H.Vaher "Jõesaare poisid", H.Nolmet "Koerailm", M.Sillaots "Trips, Traps, Trull ja teised", K.Kass "Kasper ja viis tarka kassi", H.Laas "Varblase jõuluvana", K.Priilinn "Anna ja tema merisiga Julius", J.Vaiksoo "Lumemöll" jt. Soovituslikud filmid: "Nukitsamees", "Arabella - mereröövli tütar" Soovituslikud meediaallikad: "Täheke", "Hea laps", Lastetekraan, järjejutud jt; Soovituslikud veebisõnastikud: www.sonaveeb.ee , www.eki.ee , https://www.filosoft.ee/gene_et/ , https://www.filosoft.ee/html_speller_et/ Grammatika: nimisõna; ainsus ja mitmus; nimisõna käänamine ainsuses; omadussõnade võrdlusastmed; sünonüümid ja		

	antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (nt rääkima, tegema, õppima, ärkama, sööma jt); tegusõnade rektsioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad; asesõnad; sidesõnad; põhi- ja järgarvsõnad; lauseehitus.		
--	---	--	--

5. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest (kuulutused, saatekavad, küsitlused, reeglid, ilmateated, tööjuhised/soovitused, sõiduplaanid, blogid, postitused, päevaplaanid, reklaamid, tänukirjad); 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisistust;	Mina ja teised Suhted peres ja koolis, emotsioonid ja tuju, ootused ja hirmud, unistused ja pettumused.	Emakeel Inimeseõpetus	Keskond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine
	Kodu ja lähiümbus Erinevad kodud, elu linnas ja maal, koduümbus, kodutööd, aia- ja õuetööd, unistuste kodu, liiklus, tee juhatamine, õnnetused teel.	Ajalugu Inimeseõpetus Emakeel	Keskond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.

5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu 6) vahendab raamatu või filmi põhisisu; 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;	Eesti ja maailm Ilm ja kliima; Eesti looduslikud kohad (metsad, sood, looduskaitsealad, jõed, järved), Eesti meedia (ajakirjandus, televisioon, raadio, internetiallikad), Eesti ja teiste riikide traditsioonid ja tähtpäevad.	Ajalugu Inimeseõpetus Kirjandus Muusika Loodusõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.
9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 13) avaldab arvamust tuttavatel teemadel; 14) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, ankeet nii paberkandjal kui ka arvutis; 15) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste lihtsamatel tuttavatel teemadel nii paberkandjal kui ka arvutis; 16) valdab põhisisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit. 17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;	Igapäevaelu. meedia (ajakirjandus, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustikud, interneti ohud ja võimalused).	Inimeseõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikus. Teabekeskkond.

18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.			
Soovituslik ilukirjandus: A.Kivirähki jutud, I.Tomusk "Digipöörane kool", J.Põldma "Džuudopoisid", H.Käit "Aardejaht Nõmmel", "Erik kivisüda", "Eia jõulud Tondikakul", K.Priilinn "Evelini uued lood" jt Soovituslikud filmid: "Erik kivisüda", "Eia jõulud Tondikakul", "Supilinna salaselts", "Väikelinna detektiivid" jt Soovituslikud meediaallikad: "Hea laps", "Postimees Juunior", "Minu maailm", lasteekraan, järjejutud jt. Soovituslikud veebisõnastikud: www.sonaveeb.ee, www.eki.ee, https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/ Grammatika: nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses; omadussõnade võrdlusastmed; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (sh astmevahelduslikud tegusõnad: tundma, kandma, hoidma, lugema, tegema); tegusõnade rektsioon (nt aitan, kuulan, loen, vaatan, soovin, unistan jt); sihitis; põhi- ja järgarvsõnad; sõnamoodustus (liitsõnad).	Õppimine ja töö Koolielu, lemmiktegevused koolis/tunnis; koolimeedia (kooliraadio/TV/ajaleht), vahetundide tegevused; koolimaja/ruumide kirjeldamine, kooliraamatukogu; korrapidamine, koolimaja hoidmine; koolivorm (selle eeldused ja puudused), huviharidus (spordi-, kunstiringid); kooli traditsioonid ja tähtpäevad; e-õpe, koolitoit, õpilasvahetused, koolivahetused, unistuste kool.		
	Vaba aeg Koolivaheaegade tegemised.	Inimeseõpetus Muusika	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Kultuuriline identiteet.

	Tervis ja tervislik eluviis Terviseprobleemid (õnnetusjuhtumid, haigused: ennetamine, ravimine).	Ajalugu Inimeseõpetus Kirjandus Muusika	Keskond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.

6. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest; 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisistust; 5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; 6) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;	Mina ja teised Suhtlemine kaaslastega, tunded ja emotsioonid, teistega arvestamine, toimetulek rasketes olukordades, abi ja toetamine, heategevus, suhted koolis ja peres, kiusamine ja vägivald.	Emakeel Ühiskonnaõpetus Inimeseõpetus	Keskond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

7) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 8) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 9) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 10) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 11) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 12) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; 13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, teade, kiri, avaldus, ankeet, kuulutus, sõbrapäevik, suvekaart, motivatsioonikiri, päevik nii paber kandjal kui ka arvutis; 14) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel nii paber kandjal kui ka arvutis; 15) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber. 16) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; 17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; 18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kodu ja lähiümbrus Elu linnas ja maal (tegevused erinevatel aastaaegadel); lemmikloomad (hoolitsemine ja tähtsus), keskkonnahoid ja looduskaitse. Eesti ja maailm Ilm ja kliima; kultuur ja traditsioonid, riiklikud tähtpäevad; meedia (teater, ilukirjandus, ajakirjandus, televisioon, filmikunst, muusika, raadio), Euroopa riigid ja nende kultuur; vaatamisväärsused, muuseumid, sambad; maailmaimed.	Ajalugu Inimeseõpetus Emakeel Ajalugu Inimeseõpetus Kirjandus Muusika Loodusõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.
--	---	--	---

Soovituslik ilukirjandus: Ene Sepp “Jagatud suvi”, Ilmar Toomusk “Inglid kuuendas B-s, Silvia Rannamaa “Kadri”, A.Kivirähki jutud, Aino Pervik “Kallis härra Q”, Mihkel Ulman, Kati Saara Vatmann “Röövlirahnu Martin”, Reeli Reinaus “Vanalinna detektiivid. Mustpeade maalid”, Helen Käit “Kristiine poisid tegutsevad” Soovituslik filmid: “Seltsimees laps”, “Vehkleja”, “Lapsmasin” Soovituslikud meediaallikad: “Postimees Juunior”, “Minu maailm”, lasteekraan, järjejutud Soovituslikud veebisõnastikud: www.sonaveeb.ee, www.eki.ee, http://dict.ibs.ee/syn/, https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/	Igapäevaelu. Rahatarkus, taaskasutus, raha teeminime, suveks tööle, õpilasmalev, vabatahtlikud; liiklusvahendid; tehnika (nutiseadmed); käitumine avalikes kohtades (toidu- ja riidepoes, kohvikus, restoranis). Õppimine ja töö. Ametid ja töökohad (elukutse valik, elukestev õpe); huvid ja fänlus.	Inimeseõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikus. Teabekeskkond.
Grammatika: nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses, suur ja väike algustäht, omadussõnade võrdlusastmed (sh lühike ülivõrre), verbi rektisioon, i-mineviku tegusõnad ja nende rektisioon, tingiv kõneviis, umbisikuline tegumood, lõpetamata ja lõpetatud tegevus (sihitise käänded), arvsõna vormid, liide -gi/-ki, kaassõnad.	Vaba aeg Meelelahutus (kinos, teatris, kontserdil), reisimine Eestis ja maailmas.	Inimeseõpetus Muusika	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Kultuuriline identiteet.

	Tervis ja tervislik eluviis Tervise eest hoolitsemine; toitumine; füüsiline, sotsiaalne ja vaimne tervis; sõltuvused.	Ajalugu Loodusõpetus Inimeseõpetus Kirjandus Muusika	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikus. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.
--	---	--	--

7.klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
--------------	--	---------	----------------

1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades väljaspool kooli; 2) kasutab eestikeelset internetikeskkonda õpitegevuses ja enda huvialadega seoses; 3) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; 4) jälgib mõttevahetust tuttavatel teemal ning saab aru selgelt struktureeritud diskussiooni põhisisust; 5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte,	Mina ja teised. Kes ma olen? Sündmused peres ja peretraditsioonid. Minu juured ja päritolu. Kelle moodi ma olen? Põnev sugulane. Minu eeskujud. Toimetulek raskustega perekonnas. Koostöö teistega, head grupisuhted. Mina internetis: mida ja kui palju avaldada. Netisõber. - Harno.ee – põhikooli eksamid - piltide kirjeldamine - arvamuste avaldamine	Emakeel Inimeseõpetus Informaatika	Väärtused ja kõlblus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Tehnoloogia ja innovatsioon
6) teeb kirjalikke märkmeid loetud või kuulnud teksti kohta; 7) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbetekstidest; 8) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisoõnumit ning avaldab loetu kohta arvamust;	Kodu ja lähiümbrus. Erinevad elamutüübid: eramaja, kortermaja, ühiselamu, suvila. Erinevad piirkonnad, nt keskus, puhkeala, kesklinn, äärelinn, tööstusrajoon. Nn tark maja. Remont. Kinnisvarakuulutused.	Emakeel Loodusõpetus Inimeseõpetus Geograafia	Keskkond ja jätkusuutlik areng
9) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt tuttavatel teemal, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; 10) jutustab endast ja oma elu sündmustest, kirjeldab ennast, kirjutab oma eesti sõbrale kirja endast; 11) jutustab ettevalmistatud tekstis endaga seotud minevikusündmusest selgelt ja arusaadavalt;	Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Pere eelarve ja taskuraha. Ostukohtade võrdlus, internetikaubandus. Ostunimekirja koostamine. Kokkuhoid ja säästmine. Õpilasesinduse roll koolis. AI ja tõlkeprogrammide kasutamine koolitöös. Vastutustundlik loomapidamine.	Inimeseõpetus Matemaatika Informaatika	Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon Elukestev õpe ja karjäär Tervis ja ohutus Meedia

12) osaleb arutelus, väljendab seisukohti tuttavatel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; 13) tutvustab suuliselt üht tuntud eesti muusikut ja / või kunstnikku; 14) esitab selgelt struktureeritud ettekande; 15) kirjutab vabas vormis tarbetekste, näiteks kuulutus, järelepärimine, teade, kutse, blogi; 16) koostab alusteksti, näiteks mõistekaart, pilt või video, põhjal jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; 17) valdab üldsõnavara tuttavatel teemal; 18) valdab grammatika tarindeid; moodustab tüüpsõna eeskujul sõnavorme, 19) väljendab ennast grammatiliselt õigesti õpitu piires; 20) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 21) valib erinevates suhtlussituatsioonides sobivad keelelised vahendid; 22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; 23) järgib õigekirjareegleid õpitu piires.	https://www.fin.ee/finantspoliitika-valissuhted/rahatarkus/oppematerjalid-ii-kooliaste		
	Eesti Eesti looduse omapära võrreldes teiste maadega. Looduskaitsealad. Põnev taime- või loomaliik. Traditsioonilised muusikaüritused. Muusikakonkursid ja -saated. Kujutava kunsti liigid. Muuseumid, näitused, galeriid. Tänavakunst. Lähem tutvus ühe Eesti kunstniku või muusikuga.	Loodusõpetus Inimeseõpetus Matemaatika Geograafia Ajalugu Kirjandus	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet
	Vaba aeg, minu aja kasutus Kuidas leida sobiv harrastusvõimalus. Harrastusest saab kutsumus. Spordiüritused, harrastussport ja võistlussport. Peod, pidulikud sündmused, perepeod ja peod sõpradega. Riigid ja nende kultuur Reisikogemused. Reisikaaslased, reisimise viisid, reisieesmärgid ja sihtkohad. Reisi korraldamine. Tervis Tervislikud eluviisid. Terviserisk. Liikumine.	Inimeseõpetus Matemaatika Informaatika	Meedia Tehnoloogia ja innovatsioon Väärtused ja kõlblus

8.klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) kasutab Eesti Keele Instituudi veebisõnastikke keele rikastamiseks ja enesekontrolliks; 2) oskab kasutada eestikeelse meedia pakutavaid võimalusi info leidmiseks ja keele õppimiseks, oskab nimetada eestikeelseid väljaandeid; 3) kasutab keele õppimiseks infokeskkonda, näiteks sildid, kuulutused, reklaamid ja juhised; 4) eristab tuntumaid kõnekeelseid keelendeid, valib kõnelemisel ja kirjutamisel sõltuvalt suhtlusolukorrast sobivad keelendid; 5) kasutab ametlikus suhtlussituatsioonis sobivat suhtlusstiili ja eesti keelele omaseid keelendeid pöördumiseks, tervitamiseks, huvi üles näitamiseks ja suhtluse lõpetamiseks; 6) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega oma huvivaldkondade, üldiste ning õpi- ja elutabeliste kirjalike ja suuliste tekstide põhisisust; 7) teeb kuulnud või loetud intervjuu põhjal kokkuvõtte;	Mina ja teised Isikuomadused, võimed, tugevad ja nõrgad küljed erinevates olukordades. Sõprus, armastus ja heade suhete hoidmine. Erilised inimesed: erivajadused, anded ja omapärad.	Emakeel Inimeseõpetus Informaatika	Väärtused ja kõlblus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Tehnoloogia ja innovatsioon
	Kodu ja lähiümbrus Ümbruskond ja elukeskkond. Kodukoha rajatised, asutused ja ettevõtted. Tähtsad sündmused kodukandis. Liiklemisvõimalused, vahendid ja taristu. Jalakäijasõbralik linn. Eesti Loodusväärtuslikud ja kultuuriväärtuslikud objektid. UNESCO maailmapärand Eestis. Muuseumid, külastused ja virtuaaltuurid. Õppekäigud.	Emakeel Inimeseõpetus Geograafia	Keskkond ja jätkusuutlik areng
	Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tõhus õppimine. Mina õppijana. Õpikeskkonna mõju õppimisele.	Inimeseõpetus Matemaatika Informaatika	Väärtused ja kõlblus

8) jälgib mitme osalejaga struktureeritud mõttevahetust ning toob välja mõned põhiseisukohad; 9) korduva kuulamise võimalusel teeb kokkuvõtte videoloengust tuttavatel teemal; 10) saab aru üldkeelelisest või oma huvialaga seotud meelahutuslikust või enesediagnostilisest kirjalikust valikvastustega testist; 11) saab aru tuttavatel teemal antud soovitustest ja oskab neid ise koostada suuliselt ja kirjalikult; 12) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku, esitab enda seisukohta;	Erinevad õppimisvõimalused ja koolid. Ohutus. Liiklusohutus liigeldes rattal või tõukerattaga. Veeohutus. Ohutud peod ja suhtlemine võõraga. Hädaabinumbrile helistamine. Mittetulundusühingud Eestis ja nende roll ühiskonnas. Vabatahtliku töö võimalused õpilastele. Infotehnoloogia: riistvara, kasutusvõimalused keeleõppes. Sotsiaalmeedia ja äpid. Turvaline internet. Eesti Rahvusringhääling: meediakanalid, rubriigid err.ee lehel. Noortele suunatud saated. Uudistesaaet.		Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon Elukestev õpe ja karjäär Tervis ja ohutus Meedia
13) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisisu kui ka kõik pole arusaadav, avaldab loetu kohta arvamust; 14) suhtleb tuttavatel teemal ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule asjakohaselt ja viisakalt; 15) osaleb arutelus, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi, kasutab kaaslaste jutule reageerimiseks ja sõnajärje saamiseks sobivaid keelendeid; 16) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid, pöördub kuulajate poole	Riigid ja nende kultuur Euroopa Liit, sümbolid, riigid ja keeled. Eesti roll Euroopa Liidus. Tuntud eestlased maailmas. Tuntud teistest rahvustest inimesed Eestis.	Inimeseõpetus Matemaatika Geograafia Ajalugu Kirjandus	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet

ning lõpetab ettekande asjakohaselt ning head tava silmas pidades; 17) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks järelepärimine, motivatsioonikiri, avaldus, seletuskiri, ning oskab neid korrektselt vormistada; 18) kirjeldab möödunud sündmust või kogemust kirjeldava teksti; 19) kirjutab arutlevaid tekste, kus esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; 20) saab aru õpitud teemaga seotud üldkasutatavatest rahvapärastest ütlustest ja vanasõnadest; 21) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; 23) kirjutab korrektselt järgides õigekirjareegleid õpitu piires	Vaba aeg Aktiivse puhkuse vajalikkus ja võimalused. Tervis Füüsiline ja vaimne tervis. Vaimse tasakaalu toetamine. Soovituslik lugemisvara: Aidi Vallik "Kuidas elad, Ann?" ja "Mis teha, Ann?" Soovituslikud meediaallikad: ERR, "Postimees juunior", Soovituslikud saated: "Maailma kõige targem rahvas", üks portreesaade, "Novaator", ERR "Nova", ERR "Ringvaade", ERR "Osoon" - eestikeelsete subtiitrite võimalus, ERR "Kuula rändajat" Soovituslikud filmid: "Kalev", "Tagurpidi torn", "Polaarpoiss"	Inimeseõpetus Matemaatika Informaatika	Meedia Tehnoloogia ja innovatsioon Väärtused ja kõlblus
---	--	--	---

9. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
--------------	--	---------	----------------

1) väärtustab eesti keelt ja kultuuri, kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks eestikeelset keelekeskkonda; 2) kasutab õppes ajakohaseid keeletehnoloogilisi vahendeid eesmärgipäraselt, arvestab digiturvalisuse nõuetega; 3) saab aru erineva pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust, mõistab nii kirja- kui kõnekeelt. 4) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; 5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte, avaldab oma arvamust, esitab vastuväiteid; 6) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest, eristab kvaliteetajakirjandust kollasest; 7) jälgib ja mõistab arvamuse- ja probleemartiklite ning saadete arutluskäiku usaldusväärsetest allikatest; 8) loeb keeletasemele vastavaid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;	Mina ja teised. Avalik ja privaatne suhtlemine. (digisuhtlus: e-kiri, sotsiaalvõrgustikud). meilietikett. Turvaline digisuhtlus, koostöö veebikeskkonnas. Digisuhtluses kasutatav släng ja lühendid. Küberkiusamine ja viisakas käitumine võrgus. Küberturvalisus ja pahavara. Lähisuhted, põlvkondlik erinevus mõtteviisis, sugulased ja sugupuu, armastus- ja sõprussuhted, psühholoogiline suhtlusbarjäär, suhteprobleemide ja konfliktide ennetamine ning lahendamine. Enesejuhtimisoskus ja eneseanalüüs. https://courses.cs.ut.ee/t/digiopik/Digitaalneohutus/Tund29 https://www.teeviit.ee/kuidas-oppida-ennast-tundma/ https://edidaktikum.ee/et/content/enesejuhtimisoskuste-arendamise-m%C3%A4ng-Juhendid-haridusasutustele - RAJALEIDJA	Emakeel Inimeseõpetus Informaatika	Väärtused ja kõlblus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Tehnoloogia ja innovatsioon
	Kodu ja lähiümbrus Kogukondlikud rahvaalgatused, „Teeme ära!” talgud. Rohepööre. Looduskaitse ja -hoid, prügi	Emakeel Loodusõpetus Inimeseõpetus Geograafia	Keskkond ja jätkusuutlik areng

9) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt tuttavatel ja eale vastavatel teemadel, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule aktuaalsetel teemadel;	sorteerimine, taaskasutus ja pakendiringlus. Säästlik eluviis. Heakord ja heakorranõuded.		
10) osaleb arutelus, väitluses, väljendub selgelt, üksikasjalikult ning argumenteeritult eakohastel ja aktuaalsetel teemadel. 11) peab selgelt struktureeritud ettekande tuttavatel teemal või alusteksti põhjal, esitab olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid; 12) kirjutab/koostab eri tüüpi tarbetekste, näiteks kandideerimisdokumente: avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, volitus, 13) e-kiri, ning vormistab need korrektselt; 14) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis, 15) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte alustekstide põhjal;	Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Formaalse ja mitteformaalse keeleõppe võimalused: tandemõpe, õpilasvõistlused, kohtumisõhtud, keelesõber, keeleastetüübid ja -kohvikud jt; Edasiõppimine: kutseõpe; õpipoisi õpe, õpilasvahetus; noorte tööhõive ja teenimisvõimalused: õpilasfirmad, töövarjupäevad, äriideede arendusnädalavahetused ehk Hackatonid, start-up'id. Kandideerimiseks vajalikud tarbetekstid.	Inimeseõpetus Matemaatika Informaatika	Väärtused ja kõlblus Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon Elukestev õpe ja karjäär Tervis ja ohutus Meedia
16) kirjutab raamatu-, filmi-, teatri-, saate-, videoarvustuse loetu, nähtu, kuuldu põhjal; 17) valdab üldsõnavara tuttavatel ja aktuaalsetel teemadel, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;	Eesti Eesti eripära/koht/tuntus maailmas: e-riik, puhas keskkond, PISA-testide tulemused. https://www.puhkaeestis.ee/et/puhka-eestis/milles-on-eestlased-parimad https://www.hm.ee/pisa, Eesti keele kui riigikeele väärtustamine ja tähtsus,	Loodusõpetus Inimeseõpetus Matemaatika Geograafia Ajalugu Kirjandus	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet

18) tunneb eesti keele grammatikat õpitu piires, tunneb sõna- ja sõnavormide moodustamise viise; 19) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 20) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda nii koolis kui ka väljaspool kooli. 21) kasutab liit- ja lihtlauseid, lauselühendiga lauseid, otsekõnet; ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt struktureeritud sidusaks tekstiks; 22) kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ja -vorme, järgib õigekirjareegleid õpitu piires; 23) tunneb eesti keele sõnamoodustuse põhimõtteid.	eestlaste välja- ja sisseränne; eesti keel ja kultuur maailmas. https://ekkm.estinst.ee/; https://ekkm.estinst.ee/eesti-keele-ope-valismaal/ Eesti noored ja teadus. Vabariiklikud teema-aastad. Eesti keele keskkonnad, eesti tuntumad kirjanikud ning tüvitekstid. Rakett 69 https://rakett69.ee/; telesaade NOVA https://lasteekraan.err.ee/1038738, https://keeleabi.eki.ee/pdf/vaikesed_tarbetekstid2.pdf), https://sonaveeb.ee/; www.eki.ee; https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/ Eestikeelsed teabeallikad. Info kriitiline hindamine.		
	Vaba aeg Noorte vaba aeg ja tegevusetus. Tegevusetuse põhjused ja tagajärjed (suitsetamine, e-sigaretid, uimastid, ülekaal jt). Turvalisuse tagamine. Aktiivne puhkus: matkad, jalgrattaretked, kultuureisid, noortelaagrid; Huvitegevus: kujutav kunst, muusika, kirjandus, film, teater, fotograafia, sport, tants, käsitöö, kogumine jt loovtegevused;	Inimeseõpetus Matemaatika Informaatika	Meedia Tehnoloogia ja innovatsioon Väärtused ja kõlblus

	https://arhiiv.err.ee/audio/vaata/uudised-haridusministeerium-korraldab-suveks-opilaslaagreid-et-tosta-laste-opihuvi; https://haridusportaal.edu.ee/artiklid/noortelaagrid-ja-malevad Riigid ja nende kultuur https://www.opiq.ee/kit/331/chapter/18594: Riigiaparaat ja selle valitsemine. https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/tegevuskava/ Erinevate rahvaste stereotüübid, tavad ja kombed. https://www.taskutark.ee/study/uhiskonnaopetus-6-klassile/83597/ Heategevusüritused, tänuüritused. Noorteorganisatsioonid, noortevahetus; õpilaste õpiränne. https://erasmusplus.ec.europa.eu/et/opportunities/opportunities-for-individuals/pupil-mobility; https://www.yfu.ee/vahetusopilane/taotlemine/ Tervis ja tervislik eluviis Füüsilise ja vaimse tervise tasakaal, terviseriskid, istuv eluviis, netisõltuvus jne, tasakaalustatud toitumine.		
--	---	--	--

	Kriisiabi numbrid: 1247 või 116006. https://www.112.ee/et/juhend/aita-enna-st-ja-teisi/112-lastele https://www.112.ee/et/juhend/aita-enna-st-ja-teisi/ohvriabi-kriisitelefon-116-006 Laste varjupaigad/turvakodud. https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Teeme+%C3%A4ra Soovituslikud kirjandusteosed: Jaanus Vaiksoo „King nr 39”, „King nr 40”, King nr 41”, Andrus Kivirähk „Rehepapp ehk November”, Margus Karu „Nullpunkt”. Soovituslikud filmid: “November”, “Nullpunkt”, “Eia jõulud Tondikakul”, “Nimed marmortahvil”. Soovituslikud meediaväljaanded ja -kanalid: https://jupiter.err.ee/filmid; https://www.efis.ee/ ETV, ETV+, Vikerraadio, Eesti Päevaleht; Postimees; jupiter.err.ee		
--	---	--	--

2.2. Eesti keel

2.2.1. Õppeaine kirjeldus

Eesti keele oskus on nii aineõpetuse eesmärk kui ka õppekavas sätestatu omandamise alus. Eesti keele oskus kõnes ja kirjas pole üksnes inimese identiteedi, tema mõtlemis- ja tundevõime kujunemise alus, vaid ka jätkusuutliku ja ennastjuhtiva õppimise eeldus kogu edasiseks eluks. Kui õpilane mõistab eesti keele tähtsust sotsiaalse suhtluse vahendina ja rahvusliku kultuuri kandjana, kujuneb ta täisväärtuslikuks ühiskonnaliikmeks, kes suudab ennast erinevates suhtlusolukordades selgelt ja ladusalt väljendada,

mõistab erinevaid tekste, on võimeline argumenteerima ja mõtestatud teksti looma.

Põhikoolis pannakse alus õpilaste sotsiaalsele kirjaoskusele, st oskusele kasutada keelt teadlikult ja kriitiliselt isiklikus ja avalikus elus, õppe- ja töölukorras. Õpilastes kujundatakse teadmisi ja oskusi, mis hõlmavad keelt, selle variante, eri tüüpi ja liiki tekste ning mis lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ja loomisega. Keeleõpetuse kõrgeim siht on aidata õpilasel kujuneda iseseisvaks teksti vastuvõtjaks ja loojaks, kes on omandanud tänapäeva eesti kirjakeele.

1.–4. klassis on eesti keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgi. I kooliastmes loeb õpilane vähemalt kümme, 4. klassis vähemalt neli tervikteksti eesti või maailma lastekirjandusest. Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamisoskust.

I kooliastmes keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Esmase kirjutamisoskuse kujundamisest sõltub edasise kirjaliku eneseväljendusoskuse tõhusus. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist.

Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Loetav käekiri on alus kirjalikule eneseväljendusele viisil, kus ka teised kirjutajad aru saaksid. Esimeses kooliastmes on oluline saavutada sihipärane kirjutamisoskus, samuti oskus oma mõtteid kirjalikult väljendada.

Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja küsimuste toel arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumus, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II ja III kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning keeleteadlikkus. Siingi on eesti keele õpetamise keskmes (tervik)tekstid ja katkendid või tekstikorpused ning nendega seotud tekstitoimingud. Keelepädevuse tagab võimalikult eripalgeline, kuid autentne ja adekvaatne tekstivalik, mis võimaldab omandada keeleteadmisi ja kujundada hoiakuid.

Suhtlemisõpetusega kujundatakse oskust kasutada multimodaalses suhtluses eri kanaleid ja keskkondi (sh netikeskkonda), oskust arvestada suhtlemisel eesmärki, partnerit ja olukorda, oskust vahendada teavet, väljendada oma arvamusi ja hinnanguid.

Tähelepanu pööratakse ka netiturvalisusele. Suhtlusoskuse arendamisel tehakse informatiivseid esitlusi (nt raamatututvustusi) nii individuaalselt kui ka koostöös.

Teksti vastuvõtu õpetusega kujundatakse oskust tekste leida ja valida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, samuti rakendatakse erinevaid lugemis- ja kuulamisvõtteid ning süvendatakse oskust teksti mõista ja sellele reageerida.

Arendatakse kriitilise lugemise oskust ning analüüsitakse erinevaid tarbetekste. Elulähedaste ja tähenduslike aine- ja muude tekstide käsitus lõimitakse tekstide ülesehitusliku eripära, sõnavara, grammatika ja õigekeelsuse õpetamisega, et kujundada õpilases loomulik keeleteadlikkus.

Tekstiloomes õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul õpilane tajub situatsiooni ja adressaati ning suudab oma mõtteid selgelt ja täpselt, tekstiliigile omasel viisil väljendada. Jutustavate, kirjeldavate ja arutluselementidega tekstide kõrval hõlmab kirjutamine avarat tekstivälja alates tarbetekstidest kuni ilukirjanduseni. Tekstiloomes on põhirõhk kirjutamise protsessil, õpilane järgib kirjutamise etappe alates eeltööst kuni lõpptulemuse vormistamise ja viimistlemiseni.

Keeleteadlikkuse õpetusega avardatakse keeleteadmisi, omandatakse õigekeelsuspõhimõtted, kujundatakse eesti keelt väärtustavat hoiakut. Arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest ning murrete eripärast. Keeleteadlikkust, mis peab tagama korrektse ja mitmekülgse kirjakeele omandamise, õpetatakse muude tekstitoimingute osana.

Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning kirjutatakse eri liiki tekste. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata. Keeleallikate kasutamine lõimitakse tekstiloomesse, st, et õpilane oskab teabe põhjal langetada teadlikke keelevelikuid, mis arvestavad suhtlusolukorra sobivust. Tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

2.2.2. Teadmised, oskused, hoiakud

I kooliaste 3. klassi lõpetaja 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) väärtustab eesti keelt; 3) omandab eesti keele lugemistehnika; 4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondades; 5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades; 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist.	II kooliaste 6. klassi lõpetaja 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; 4) teeb õpitu piires keeleteadlikke valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara; 5) loeb tekste ladusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest; 6) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel; 7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära; 9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi; 10) väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara.	III kooliaste 9. klassi lõpetaja 1) väärtustab oma rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit. 3) on keeleteadlik, väljendab end eesmärgipäraselt, selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt suuliselt ning kirjalikult; 4) loeb tekste vilunult, eesmärgistatult ja kriitiliselt eri keskkondades ja allikatest; 5) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel; 6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga; 7) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära ning funktsiooni; 8) kujundab lugemise kaudu väärtushoiakuid ja tõekspidamisi; 9) väljendab end sobivat ja rikkalikku sõnavara kasutades; 10) omandab lugemisharjumuse ja väärtustab lugemist.
--	--	---

1. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond.	Lõiming	Läbivad teemad
Õpilane: 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega; 7) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 8) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 9) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel; 10) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 11) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste; 12) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;	Teema, alateema SUULINE KEELEKASUTUS Kuulamine Helide, häälte ja häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine, põhirõhk täishääliku pikkusel. Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine. Kõnelemine Häälde- ja intonatsiooniharjutused. Häälde harjutamine, hääle tugevuse kohandamine olukorrale. Töö lähedase tähendusega sõnaga, sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Lihtlauseliste küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Esemete, nähtuste, tegelaste jms võrdlemine, ühe-kahe tunnuse alusel	Kuulamine ja kõnelemine: Loodusõpetus Kunst	Kuulamine ja kõnelemine: Väärtused ja kõlblus

13) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid; 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi; 15) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi; 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.	rühmitamine. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Jutustamine kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria, etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Klassiga ühiselt kogetud sündmuste vahendamine jutustades: jutustamine eri rollides. Pantomii- mõistatused tuttavate juttude kohta. Tuttava luuletuse, dialoogi peast esitamine. Lugemine Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Trükitähtede (nii suurte kui väikeste) tundma õppimine. Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Silpidest sõnade moodustamine. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo, oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite lugema õppimine. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvli ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse,	Lugemine: Loodusõpetus Kunst	Lugemine: Kultuuriline identiteet Teabekeskond ja meediakasutus
---	---	--	--

	õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord) lugemine. Sõna, lause, teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Küsimustele vastamine, millele vastus on tekstis otsesõnu kirjas. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid), skeemide, kaartide lugemine õppekirjanduses, nende tähenduse tabamine. Luuletuste ilmekas (mõtestatud) lugemine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga. Tekstiliikide eristamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistatus. Kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend. Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne). Huvipakkuva raamatu leidmine kooli või kodukoha raamatukogust täiskasvanu abiga. KIRJUTAMINE Kirjatehnika Kirja eelharjutused. Kirjutamine pliiatsi ja kriidiga, joonistähete kirjutamine.	Kirjutamine: Matemaatika Kehaline kasvatus	Kirjutamine: Teabekeskond ja meediakasutus
--	---	--	---

	Õige pliiatsihoid ja kirjutamisasend istudes ja seistes (tahvli juures). Väikeste kirjatähtede õppimine. Suurte kirjatähtede õppimine (vajadusel 2.klassis). Tähtede seostamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ära kiri tahvlilt, õpikust. Kirjalik tekstiloomine Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitlus (kujundamine näidise järgi). Jutu kirjutamine pilditäiendusena (pildi allkiri, kahekõne jms). Jutule lõpu kirjutamine. Loovtöö kirjutamine (pildi, pildiseeria, küsimuste järgi). Lünkümberjutustuse kirjutamine. Õigekeelsus Häälik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik, võõrtähtede vaatlus. Häälikute märkimine kirjas. Sõna ja lause ladumine ja kirjutamine. Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälik (k, p, t) omasõnade alguses. i ja j ning h sõna alguses seoses tähtede õppimisega. Suur algustäht lause alguses,		Tehnoloogia ja innovatsioon
--	--	--	-----------------------------

	inimese- ja loomanimedes. Liitsõna vaatlus (moodustamine). Sõnade lõpu õigekiri, -d ja -vad (mitmus) ning -b (tegusõna 3. pööre) õigekirjaga tutvumine. Tutvumine jutustava (väit-), küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüumärgi vaatlemine). Koma lauses (teksti vaatlus). Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15–20 sõna lihtlausetena).		
--	---	--	--

2. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
Õpilane: 1) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 2) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 3) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 4) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 5) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga;	SUULINE KEELEKASUTUS Kuulamine Helide, häälte ja häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine, põhirõhk täishääliku pikkusel. Õpetaja ja kaaslase kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslase ettelugemise kuulamine. Kuuldu ja	Kuulamine Kunstiained Loodusained Võõrkeeled	Kuulamine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet

6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 7) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 8) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel; 9) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 10) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste; 11) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; 12) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid; 13) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi; 14) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi; 15) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.	nähtu kommenteerimine. Kõnelemine Häälde- ja intonatsiooniharjutused. Häälde harjutamine, hääle tugevuse kohandamine olukorrale. Töö lähedase tähendusega sõnaga, sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Lihtlauseliste küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Esemete, nähtuste, tegelaste jms võrdlemine, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitamine. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Jutustamine kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria, etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Klassiga ühiselt kogetud sündmuste vahendamine jutustades: jutustamine eri rollides. Pantomiim-mõistatused tuttavate juttude	Kõnelemine Loodusained Sotsiaalsed Tehnoloogia	Kõnelemine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

	kohta. Tuttava luuletuse, dialoogi peast esitamine Lugemine Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Trükitähtede (nii suurte kui väikeste) tundma õppimine. Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Silpidest sõnade moodustamine. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo, oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite lugema õppimine. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord) lugemine. Sõna, lause, teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Küsimustele vastamine, millele vastus on tekstis	Lugemine Kunstiained Loodusained Matemaatika	Lugemine Keskkond ja jätkusuutlik areng Tehnoloogia ja innovatsioon

	otsesõnu kirjas. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid), skeemide, kaartide lugemine õppekirjanduses, nende tähenduse tabamine. Luuletuste ilmekas (mõtestatud) lugemine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga. Tekstiliikide eristamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistus. Kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend. Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne). Huvipakkuva raamatu leidmine kooli või kodukoha raamatukogust täiskasvanu abiga. KIRJUTAMINE Kirjatehnika Kirja eelharjutused. Kirjutamine pliiatsi ja kriidiga, joonistähtede kirjutamine. Õige pliiatsihoid ja kirjutamisasend istudes ja seistes (tahvli juures). Väikeste kirjatähtede õppimine. Suurte kirjatähtede õppimine (vajadusel 2.klassis). Tähtede seostamine.	Kirjutamine Tehnoloogia Kunstiained	Kirjutamine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet

	Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ära kiri tahvilt, õpikust. Kirjalik tekstiloom Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitlus (kujundamine näidise järgi). Jutu kirjutamine pilditaiendusega (pildi allkiri, kahekõne jms). Jutule lõpu kirjutamine. Loovtöö kirjutamine (pildi, pildiseeria, küsimuste järgi). Lünkümbertjutustuse kirjutamine. Õigekeelsus Häälik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik, võõrtähtede vaatlus. Häälikute märkimine kirjas. Sõna ja lause ladumine ja kirjutamine. Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälik (k, p, t) omasõnade alguses. i ja j ning h sõna alguses seoses tähtede õppimisega. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes. Liitsõna vaatlus (moodustamine). Sõnade lõpu õigekiri, -d ja -vad (mitmus) ning -b (tegusõna 3. pööre)		

	õigekirjaga tutvumine. Tutvumine jutustava (väit-), küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüumärgi vaatlemine). Koma lauses (teksti vaatlus). Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15–20 sõna lihtlausetena).		

Õpilase õpitulemused 2. klassi lõpuks KAS SEDA ON VAJA???

1. omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
2. sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
3. loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
4. sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
5. jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi.

3. klass

Õpitulemused Õpilane	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;	SUULINE KEELEKASUTUS Kuulamine Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk sulghääliku pikkusel. Pikema suulise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine. Kaaslase ja õpetaja juhtnööride kuulamine, nende järgi	Kuulamine Kehaline Kunstiained	Kuulamine Kultuuriline identiteet Elukestev õpe ja karjääri kujundamine

4) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga; 7) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 8) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 9) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel; 10) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 11) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste; 12) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; 13) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid; 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi; 15) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;	toimimine. Ettelugemise kuulamine. Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana). Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Fakti ja fantaasia eristamine. Õpetaja etteloeatud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine. Kuuldu (muinasjutt, lühijutt lapse elust, proosa-, luule ja ainetekst), nähtu (lavastus, film) sisu ümberjutustamine. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja nende ütlustele. Kõnelemine Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevuse, intonatsiooni) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumise, tänamise) valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid, teietamine ja sinatamine. Kõnelemine eri olukordades: vestlus tundmatuga, sh telefonitsi, klassi/kooli esindamine, võistkonda kutsumine,	Matemaatika Kõnelemine Kunstiained Loodusained Matemaatika	Keskkond ja jätkusuutlik areng Kõnelemine Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet
---	--	--	--

16)rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.	koostegevusest loobumine jms. Sõnavara arendamine: sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Oma arvamuse avaldamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine. Mõtete väljendamine terviklausetena ja sobiva sõnastusega (sõnavalik, mõtte lõpuleviimine). Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine. Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Sündmuste, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus erisuguste meeleolude väljendamiseks. Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) esitamine. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel. LUGEMINE	Lugemine	
--	--	------------------------	--

	Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Ladus ja automatiseerunud lugemine. Oma ja kaaslaste lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemise klassitahvliilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning tarbe- ja teabeteksti (õpilaspäeviku, kutse, õnnitluse, saatekava, tööjuhendi, raamatu sisukorra, sõnastiku, teate, eeskirja, retsepti, õpikuteksti, teatmeteose teksti, ajalehe- ja ajakirja ning muu meediateksti) lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses. Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi. Töö tekstiga: tekstist õpitavate	Kehaline kasvatus Loodusained Matemaatika Tehnoloogia	Lugemine Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Keskkond ja jätkusuutlik areng Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
--	--	---	---

	keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku iseseisev kasutamine. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine, tegelaste iseloomustamine. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine. Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt. Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri Kirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna. KIRJUTAMINE		
		Kirjutamine	

	Kirjatehnika Kirjutamise tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine. Kirjutamisvilumuse saavutamine (õiged tähekujud ja proportsioonid, loetav käekiri, ühtlane kirjarida, kirjatöö nõuetekohane välimus, töö vormistamine). Teksti ärakiri tahvilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine. Etteütlemise järgi kirjutamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, ümbrik. Õigekiri Tähestiku järjekord. Täis- ja kaashäälikuühendi õigekiri. Täis- ja suluta kaashääliku pikkuse kordamine, sulghääliku pikkuse eristamine ja õigekiri. k, p, t s-i ja h kõrval. i ja j õigekiri (v.a võõrsõnades ja tegijanimedes). h sõna alguses. Sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes, tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetustes. Poolitamise harjutamine. Liitsõna.	Kunstiained Matemaatika Sotsiaalsained Võõrkeeled	Kirjutamine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
--	---	---	--

	Nimi-, omadus- ja tegusõna. Ainsus ja mitmus. Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel. Mitmuse nimetava ning sse-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus. Olevik ja minevik. Pöördelõppude õigekirjutus. Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus). Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma kasutamine loetelus; et, sest, vaid, kuid, aga, siis, kui puhul; sidesõnad, mis koma ei nõua. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (30–40 sõna). Oma kirjavea iseseisev leidmine. Sõnavara: lähedase ja vastandtäheendusega sõna. Sõna ja tema vormide õigekirja ning tähenduse omandamine ja täpsustamine. Tekstiloom Lausete laiendamine ja sidumine tekstiks. Tarbeteksti (ajaleheartikli, teate, nimekirja jne) kirjapanek. Ümberjutustuse kirjutamine tugisõnade, skeemi, kaardi või kava toel. Nimi-, omadus- ja tegusõna. Ainsus ja mitmus. Sõnavormide		
--	--	--	--

	moodustamine küsimuste alusel. Mitmuse nimetava ning sse-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus. Olevik ja minevik. Pöördelõppude õigekirjutus. Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus). Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma kasutamine loetus; et, sest, vaid, kuid, aga, siis, kui puhul; sidesõnad, mis koma ei nõua.		
--	--	--	--

Õpilase õpitulemused 3. klassi lõpuks: Kas seda on vaja

1. jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
2. kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
3. kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
4. vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
5. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi;
6. kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
7. rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

2.3. Vene keel vene õppekeele klassis

2.3.1. Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel. Vene keele hea valdamine on vene õppekeele klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja

kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla 15 eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. 1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

I kooliastmes ja 4. klassis keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda. Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda. Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid). Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsusteemade õppimisel on soovitatav kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja

teel ning internetikeskkonnas. Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid. Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust. Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine. Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

2.3.2. Teadmised, oskused, hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Õpilane: 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) omandab vene keele lugemistehnika; 4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;	Õpilane: 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses;	Õpilane: 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;

5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades; 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist.	4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades; 5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused; 6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades; 7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist; 10) arendab lugedes oma sõnavara.	4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektelt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades; 5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades; 6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga; 7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi; 9) arendab lugedes oma sõnavara.
--	---	--

1. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
Suuline kõne kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid; kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;	Üldteadmised vene keelest Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend.	Kunst	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Kultuuriline identiteet

jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;			
Kuulamine oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid Suuline kõne eristab helisid, hääli ja häälikuid; hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; teab peast vene tähestikku Lugemine loeb tekste häälega silphaaval; täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda; sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist; omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; Kirjutamine	Graafika. Foneetika. Ortoeepia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Tähtede e,ё,ю,я funktsioonid. Rõhk	Tööõpetus	Tehnoloogia ja innovatsioon

tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;			
Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid	Leksikoloogia ja fraseoloogia. Süntaks Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad	Loodusõpetus	Väärtused ja kõlblus
Kuulamine määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;	Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (sõnamoodustus) Eessõna üldiseloostus	Muusika	

Kuulamine liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid); eristab žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); Suuline kõne koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; sõnastab teksti kohta küsimusi; Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; kirjutab mõtestatud lauseid;	Süntaks ja tekst Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee. Tekstide mitmekesisus: jutustus, muinasjutt	Loodusõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng
Kuulamine määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe; Kirjutamine kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; oskab oma kirjalikke töid parandada;	Ortograafia ja interpunktsioon. Ortogrammi mõiste Väike- ja suurtähe kasutamine.		

Kuulamine eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; Suuline kõne arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta; Lugemine omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi; loeb tekste häälega silphaava; täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; teab nimetada lastekirjanikke;	Kirjandusliku lugemise temaatika Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast.	Loodusõpetus Kunst Tööõpetus	
---	---	---	--

2. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
Suuline kõne	Üldteadmised vene keelest Keele roll inimese elus. Keel kui peamine	Kunst Tööõpetus	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet; kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid; jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; Kirjutamine kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; oskab oma kirjalikke töid parandada;	suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik.		Kultuuriline identiteet
Kuulamine eristab helisid, hääli ja häälikuid; oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid; määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe; Suuline kõne	Graafika. Foneetika. Ortoeepia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede е,ё,ю,я funktsioonid.	Kunst Tööõpetus	Tehnoloogia ja innovatsioon

hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; teab peast vene tähestikku; Lugemine loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt; täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist; Kirjutamine kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;			
Suuline kõne seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil; Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; Kirjutamine	Leksikoloogia ja fraseoloogia Leksika ehk keele sõnavara. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid.	Kunst Tööõpetus	Teabekeskond ja meediakasutus

kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;			
Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; Kirjutamine tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;	Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Nimisõna üldisloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Omadussõna üldisloomustus. Asesõna üldisloomustus. Tegusõna üldisloomustus. Eessõna üldisloomustus.	Loodusõpetus Inimeseõpetus	Väärtused ja kõlblus
Kuulamine liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid); eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); Suuline kõne koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;	Süntaks ja tekst Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Lihtja laiendatud laused. Pealkiri, põhiidee, Teksti plaan. Lõik. Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus,	Loodusõpetus Kunst	Keskkond ja jätkusuutlik areng Tervis ja ohutus

sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid; Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; loeb ja eristab eri liiki tekste, avaldab selle kohta arvamust; Kirjutamine kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste; vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;	vanasõnad ja kõnekäänud, luuletus, näidend.		
Kuulamine määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe; Kirjutamine kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;	Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж,ч,ш,щ ja ц järel. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.	Loodusõpetus Inimeseõpetus	

kirjutab etteütlemise järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste õigesti; oskab oma kirjalikke töid parandada;			
Kuulamine eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; Suuline kõne arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta; loeb peast luule- ja proosatekste; Lugemine loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt; sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi; loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; teab nimetada lastekirjanikke;	Kirjandusliku lugemise temaatika Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast.	Loodusõpetus Inimeseõpetus	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

3. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
Suuline kõne rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet; jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; Lugemine kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri; Kirjutamine kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; oskab oma kirjalikke töid parandada;	Üldteadmised vene keelest Tutvumine sõnastike tüüpidega.	Inimeseõpetus	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine
Kuulamine oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid;	Graafika. Foneetika. Ortoeepia Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud:	Matemaatika	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe; Suuline kõne hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; teab peast vene tähestikku; Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist; Kirjutamine kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;	helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede e,ë,ю,я funktsioonid. Rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.		
Suuline kõne seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil; Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;	Leksikoloogia ja fraseoloogia Leksika ehk keele sõnavara. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele seletussõnastik. Vene keele	Loodusõpetus inimeseõpetus	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Kirjutamine vormistab grammatika ülesanded õigesti;	antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.		
Lugemine omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; Kirjutamine vormistab grammatika ülesanded õigesti; oskab oma kirjalikke töid parandada; kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;	Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus-ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid. Nimisõna üldisloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis. Nimisõnade käänamine. Vene keele käänete süsteem. Nimisõna, omadussõna ja tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. Asesõna üldisloomustus. Asesõna sõnaliikide		Tehnoloogia ja innovatsioon

	süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna üldiseloomustus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid. Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. Tegusõnade pööramine minevikus.		
Kuulamine liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklaused) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal, eristab lausetüüpe intonatsiooni järgi; määrab lause grammatilise põhja ning sõnade seose lauses; koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; koostab lihtsaid jutustavaid, kirjeldavaid ja ka arutlevaid tekste küsimuste, märksõnade ning lihtsa plaani abil; Lugemine täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;	Süntaks ja tekst Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid. Pealkiri, põhiidee. Teksti plaan. Loik. Tekstide mitmekesisus. Tekstide otsimine internetist.	Loodusõpetus Inimeseõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng Teabekeskkond ja meediakasutus

loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel; Kirjutamine kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste ning vormistab need korrektselt;			
Kirjutamine kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste; vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;	Ortograafia ja interpunktsioon Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ѣ kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж,ч,ш,щ ja ц järel. EI õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus	Loodusõpetus	Tervis ja ohutus
Kuulamine eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);	Kirjandusliku lugemise temaatika Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks	Kunst Inimeseõpetus	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus

eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; määrab audioteksti teema ja peamise mõtte, jätab meelde teksti sisu ning täidab õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid. Suuline kõne hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil; arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta; jutustab ümber eri stiilis ja žanris tekste; loeb peast luule- ja proosatekste. Lugemine rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet; omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt;	vene, eesti ja välisautorite teoste seast.		
---	---	--	--

valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi; kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi; kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri; teab nimetada lastekirjanikke.			
---	--	--	--

4. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; Kuulamine saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; Suuline kõne esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;	Üldteadmised vene keele kohta Vene keelt uuriv teadus, selle põhiosad.	Kunst	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Kultuuriline identiteet

eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest; esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme. Lugemine loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;			
Suuline kõne valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;	Foneetika. Graafika. Ortoeepia Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.	Tööõpetus	Tehnoloogia ja innovatsioon”

loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetiketi norme. Lugemine loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; oskab määrata teksti teema, all teemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel; kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud; oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris. Kirjutamine			
--	--	--	--

kirjutab õigesti õpitud ortogrammidena sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;			
Kuulamine saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. Suuline kõne valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust; oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse; jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;	Leksikoloogia ja fraseoloogia Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Raamatu- ja kõnekeeke leksika. Fraseoloogia kui leksikoloogia osa. Vanasõnad, kõnekäänud, lendsõnad. Vene kell trükitud ja veebisõnastikud.	Loodusõpetus	Väärtused ja kõlblus

järgib kõneetikeeti norme.

Lugemine

loeb tabeleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades;

loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;

loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu;

oskab määrata teksti teema, peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;

kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;

leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud

Kirjutamine

väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;

kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud

punktogrammidega lauseid; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme			
Kuulamine saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. Suuline kõne esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetiketi norme. Lugemine loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades;	Morfoloogia Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Iseseisvate ja abisõnade. Nimisõna. Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad ja ebareeglipäraselt käänduvad. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid. Omadussõna. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõnade süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid. Asesõna. Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend. Tegusõna. Tegusõnade pööramine. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõnade kõnes kasutamise normid. Määrsõna. Määrõnade süntaktilised funktsioonid	Muusika	

loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; oskab määrata teksti teema, allteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel; kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud Kirjutamine kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme			
Kuulamine saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. Suuline kõne	Süntaks Sõnaühend. Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Koondlause. Korduvad lauseliikmed Kokkuvõtavad sõnad koondlause. Üte. Otsekõne. Dialoog.	Loodusõpetus	Keskkond ja jätkusuutlik areng

esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste(kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetike norme. Lugemine loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades; loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu; oskab määrata teksti teema, aiiteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel; kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud			
---	--	--	--

Kirjutamine oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti; loo eri stiilis ja žanris tekste (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend); kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme; reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus); oskab lihtsamaid tekste redigeerida.			
Kuulamine väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe	Tekst Tekstiliigid: instruktsioon, reklaam, jutustus.		

(puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruksioon, teade); määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. Suuline kõne esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust; oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse; jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetiketi norme. Lugemine			
--	--	--	--

loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades; loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu; oskab määrata teksti teema, allteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel; kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud; oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris. Kirjutamine kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis; oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid			
--	--	--	--

(järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti; loo eri stiilis ja žanris tekste(traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend); järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme; reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus); oskab lihtsamaid tekste redigeerida.			
Kirjutamine oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme; oskab lihtsamaid tekste redigeerida.	Ortograafia ja interpunktsioon Ortograafia. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksile õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Lahku- ja kokkukirjutamine ning sidekriipsu kasutamine eri	Loodusõpetus Kunst Tööõpetus	

	sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Määrsõnade õigekiri. Interpunktsioon. Kirjavahemärkide funktsioonid. Vahemärgid koondlauses ning üttega lauses. Vahemärgid otsekõnega lauses		
Kuulamine saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. Suuline kõne esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;	Kirjandusliku lugemine.		

jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas; oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse; jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetiketi norme. Lugemine teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele; loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte; kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris. valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;			
--	--	--	--

Kirjutamine oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti			
--	--	--	--

5. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest 3) esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; 4) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; 5) esitab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;	Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Foneetika. Graafika. Ortoeepia. Häälikumuutused kõnes. Vene keele hääldus. Morfoloogia ja sõnamoodustus.	Kirjandus Loodusõpetus Muusika Kunst Informaatika Inimeseõpetus Eesti keel	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon

6) väljendab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; 7) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; 8) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme; 9) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; 10) kirjalikest allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja teatmeteoseid; 11) oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris. 12) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid 13) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides; 14) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides; 15) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti ning lühiarvamust loetud teose kohta;	Nimisõna: ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Asesõnade käänamine ja liigitus. Tegusõna: perfektivsed ja imperfektivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksita õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Tähed H ja HH eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HH kokku- ja lahku kirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega.		
---	--	--	--

16) esitab peast luuletuse; 17) esitab kaaslastele omaloodud teksti			
--	--	--	--

6. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruktsioon, teade); 2) määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; 3) täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid; 4) suuline kõne esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; 5) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; 6) avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust; 7) oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse;	Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, SMS-teade, e-kiri, allkirjastatud dokument, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogid) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus. Sõnavara kasutamine erinevates tekstides.	Inimeseõpetus Eesti keel Loodusõpetus Muusika Kunst Ühiskonnaõpetus Informaatika Ajalugu	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine

8) jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; 9) oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi; 10) järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; 11) järgib kõneetiketi norme. 12) loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; 13) loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu; 14) oskab määrata teksti teema, aiiteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel; 15) kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; 16) oskab leida teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja teatmeteoseid; 17) oskab vajalikkul materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris; 18) kirjutamine oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; 19) väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;	Teksti koostamine, kirjutamine ja toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt). Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine. TEOSED O. Henry "Viimane leht", H.C. Andersen "Ööbik", K. Paustovski "Vana kokk",		
--	--	--	--

20) loo eri stiilis ja žanris tekste (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend); 21) järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme; 22) reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus); 23) oskab lihtsamaid tekste redigeerida; 24) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 25) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; 26) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 27) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti 28) õigekirjakorrektoori; 29) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara. 30) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid 31) esitab peast luuletuse; 32) esitab kaaslastele omaloodud teksti	J. Kuskemaa Tallinna legendid, A. Puškini luuletused “Dubrovski”, M. Lermontovi luuletused, V. Žukovski “Svetlana”, M. Maeterlinck “Sinine lend”, L. Tolstoi “Lapse jõud”, V. Nabokov “Malts”, A. Kuprin “Valge puudel”, R. Kipling “ Kass, kes kõndab omapead”, H. Jõgisalu „Rästik“, A de Saint –Exupery „Väike prints“, I. Krõlovi valmid, I.Turgenev „Bežini aas“, J. Rannap „Agu Sihvka annab aru“, M. Twain „ Prints ja kerjus“, Ch. Dickens „Oliver Twist“, J. Švarts „Alasti kuningas“, M. Lermontovi luuletused „Mtsõri“, V. Brjussovi luuletused,		
--	---	--	--

	F. Tjutševi luuletused.		
--	-------------------------	--	--

7. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3) arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab 7) suhtlusetiketti; 8) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda 9) seisukohti ja väärtushoiakuid;	Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud. Morfoloogia. Tegusõna vormid. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Keksõna grammatilised tunnused. Keksõnaga sõnaühendid. Gerundiumi grammatilised tunnused. Gerundiumiga sõnaühendid. Süntaks.	Inimeseõpetus Eesti keel Loodusõpetus Muusika Kunst Ühiskonnaõpetus Informaatika Ajalugu	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon

10) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti ning lühiarvamust loetud teose kohta; 11) esitab peast luuletuse; 12) esitab kaaslastele omaloodud teksti	Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lihtlause laiendamine. Ortograafia ja interpunktsioon. HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Esinemine etteantud teemal. Meilivahetus, meili kirjutamine ja		
--	---	--	--

	keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Keeleviisakus ja -väärikus. Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed. Veebist ja trükistest teabe otsimine. Tekstid elektroonilises keskkonnas.		
--	--	--	--

8. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;	Vene keel ühiskonnas. Vene keel maailma teiste keelte seas. Morfoloogia. Isikuta tegusõnad. Süntaks. Aluse tekstifunktsioonid. Õeldise tekstifunktsioonid. Täiend, lisand, sihitis, määruse liigid.	Inimeseõpetus Eesti keel Kirjandus Loodusõpetus Kunst Ühiskonnaõpetus Informaatika Inglise keel	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine

7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis; 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid; 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti ning 15) lühiarvamust loetud teose kohta; 16) esitab peast luuletuse; 17) esitab kaaslastele omaloodud teksti	Lihtlause laiendamine (lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Kiilsõnad ja kiillaused. Ortograafia ja interpunktsioon. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon.		
--	---	--	--

	Kompromissi leidmine ning kaaslase arvamuse täiendamine. Kaaslase tööle põhjendatud hinnangu andmine. Esinemine etteantud teemal. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele. Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning		
--	---	--	--

	teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Projekt, teadaanne. Tekstid elektroonilises keskkonnas.		
--	---	--	--

9. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3) arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;	Vene keel ühiskonnas. Keel kui arenev nähtus. Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud. Morfoloogia. Sidesõnade iseloomustus.	Inimeseõpetus Eesti keel Kirjandus Loodusõpetus Muusika Kunst Ühiskonnaõpetus	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus

6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti; 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis; 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid; 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti ning 15) lühiarvamust loetud teose kohta; 16) esitab peast luuletuse; 17) esitab kaaslastele omaloodud teksti	Süntaks. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Lausete grammatilised seosed. Otsekõne. Dialoog. Ortograafia ja interpunktsioon. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses. Vahemärgid otse kõnega lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Eessõnade õigekiri. Suuline ja kirjalik suhtlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas	Informaatika Ajalugu Inglise keel	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine
--	---	--	--

	arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslase arvamuse täiendamine. Kaaslase tööle põhjendatud hinnangu andmine. Väitlus, väitluse reeglid. Argumenteerimine, veenmine. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, blogid, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele. Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome.		
--	--	--	--

	Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Refereerimine ja tsiteerimine. Projekt, teadaanne, iseloomustus.		
--	--	--	--

2.4. Kirjandus

2.4.1. Õppeaine kirjeldus

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülgsuse teadvustamist. Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh

sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on Kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt neli tervikteost, kuid soovitus on lektüüriraamatute arvu võimaluse korral suurendada ja õpilasi valikutesse kaasata.

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust (sh tüvitekste, klassikateoseid), mida käsitletakse ühiselt.

Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärimuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone, suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri.

Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut.

Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteostele, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline

eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma Kunstiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, Muusikas ja kujutavas Kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

2.4.2. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliaste	III kooliaste
--------------	---------------

Õpilane: 1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet; 4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.	Õpilane: 1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja Kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid; 4) õpib mitmekülgsemalt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.
--	---

5. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) loeb laste- ja noorte kirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kaheksa tervikteost; 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luuleproosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist; 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; 4) loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi; 5) kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad; 6) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 7) õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri;	Tekst. Tekstiliigid: instruksioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus. Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama	Inimeseõpetus Eesti keel Ajalugu Loodusõpetus Muusika Kunst Ühiskonnaõpetus Ajalugu	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Keskkond ja jätkusuutlik areng Teabekeskkond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus

8) eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; 9) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; 10) koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; 11) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; 12) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; 13) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; 14) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; 15) kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste; 16) osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd;	teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt). Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine. TEOSED Rahvaluule, Vene muinasjutud,		
--	---	--	--

17) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; 18) mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele; 19) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; 20) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal; 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;	Eesti muinasjutud, Mõistatused, Vanasõnad ja kõnekäänud, Paikkondliku algupäraga (nt Tallinna) legendid, J. Kross „Mardileib”, O. Luts „Ülemiste vanake“, Kunstmuinasjutt, H. C. Andersen „Metsluiged”, P. Jeršov „Küürselg sälg“, W. Hauffi muinasjutt, A. Tšehhov „Lapsed”, E. Raud „Roostevaba möök”, F. Tuglase „Siil”, L. Andrejev „Kussaka”, V. Solouhhin „Tasuja”, A. Puškini luuletused, F. Tjutševi luuletused, A. Fet luuletused, I. Bunini luuletused,		
--	---	--	--

	M. Lermontovi luuletused, M. Lermontov „Borodino“, L. Tolstoi „Petja Rostov“, („Sõda ja rahu“ katkend) Fantaasiajutt, N. Gogol „Õhtud külas Dikanka lähedal“, R. Bradbury teosed		
--	---	--	--

6. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) loeb laste- ja noorte kirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kaheksa tervikteost; 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luuleproosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist; 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; 4) loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi;	Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiliigid.	Inimeseõpetus Eesti keel Kirjandus Loodusõpetus Muusika Kunst Ajalugu Informaatika	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

5) kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad; 6) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 7) õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri; 8) eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; 9) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; 10) koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; 11) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; 12) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;	Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus. Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt). Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine.	Matemaatika Inglise keel Inimeseõpetus Eesti keel Kirjandus Loodusõpetus	Elukutsevõtte ja karjääri kujundamine
---	---	--	--

13) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; 14) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; 15) kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste; 16) osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; tõsielusündmusele või oma fantaasiale; 17) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; 18) mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele; 19) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; 20) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 21) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal; 22) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid	Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine. TEOSED O.Henry "Viimane leht" H.C.Andersen "Ööbik" K.Paustovski "Vana kokk" J.Kuskemaa Tallinna legendid VA.Puškini luuletused "Dubrovski" M.Lermontovi luuletused V.Žukovski "Svetlana" Maurice Maeterlinck "Sinine lend" L.Tolstoi "Lapse jõud" V.Nabokov "Malts" A.Kuprin "Valge puudel" R.Kipling " Kass, kes kõndab		
---	--	--	--

	omapeed“ H.Jõgisalu „Rästik“ I.Krõlovi valmid I.Turgenev „Bežini aas“ J.Rannap „Agu Sihvka annab aru“ M.Twain „ Prints ja kerjus“ Ch. Dickens „Oliver Twist“ J.Švarts „Alasti kuningas“ M.Lermontovi luuletused „Mtsõri“ V. Brjussovi luuletused F.Tjutševi luuletused		
--	--	--	--

7. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond.	Lõiming	Läbivad teemad
--------------	-------------------------	---------	----------------

	Teema, alateema		
1) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 2) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid; 3) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 4) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 5) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 6) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid; 7) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 8) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 9) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 10) valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 11) valmistub esinemiseks etappide kaupa;	Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed. Veebist ja trükistest teabe otsimine. Tekstid elektroonilises keskkonnas. Tekst. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstidest olulise info leidmine. Teabetekstide (õpikutekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine. TEOSSED F.R. Kreutzwald „Kalevipoeg”, vene eepiline kangelaslaul, L. Tolstoi „Lapsepõlv”,	Inimeseõpetus Eesti keel Loodusõpetus Muusika Kunst Ühiskonnaõpetus Informaatika Matemaatika	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine

12) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 13) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 14) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 16) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit; 17) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara. 18) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 19) iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi; 20) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste; 21) kuulab ja jälgib vastuvõetavat teksti, valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi	M. Gorki „Lapsepõlv“, „Inimeste seas“, F. Tuglas „Väike Illimar“, A. Puškini luuletused, M. Lermontovi luuleteosed, F. Tjuttševi luuletused, A. Feti luuletused; L. Koidula luuleteosed, D. Vaarandi Luuleteos, D. Defoe „Robinson Crusoe“, N. Leskov „Metsloom“ W. Shakespeare'i „Romeo ja Julia“, O. Henry teosed, S. Jesenini luuletused, K. Simonov luuleteosed, A. Puškini luuletused, E. Enno luuletused, O. Luts „Kevade“, A. Tšehhov „Kameeleon“, „Paks ja peenike“,		
--	--	--	--

	A. Puškin "Väikesed tragöödiad" J. Švarts „Draakon”; I. Bunin „Lapti M. Lermontov "Laul tsaar I. Vassiljevitšist" V. Hugo „Hüljatud“		
--	---	--	--

8. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; 2) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 3) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 4) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 5) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;	Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine. Teabetekstide	Inimeseõpetus Eesti keel Loodusõpetus Muusika Kunst Ühiskonnaõpetus Informaatika Matemaatika Inglise keel	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine

6) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 7) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes; 8) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 9) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; 10) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 11) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi; 12) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid 13) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 14) iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi; 15) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbeline ning huvivaldkondade tekste; 16) kuulab ja jälgib vastuvõetavat teksti, valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi	(õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine. TEOSED A. Puškini luuletused, M. Lermontovi luuletused, W. Scott „Ivanhoe”, A. Puškin „Kapteni tütar”, E. Bornhöhe „Tasuja”, I. Turgenev „Mumuu”, L. Tolstoi „Sõda ja rahu“ (katkend) A. Puškin „Belkini jutustused”, N. Gogol „Revident”, „Sinel” F. Dostojevski „Valge ööd”		
--	---	--	--

9. klass

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; 2) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 3) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 4) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 5) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; 6) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 7) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes; 8) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 9) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;	Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstdid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine. Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine. Teosed	Inimeseõpetus Eesti keel Loodusõpetus Muusika Ajalugu Kunst Ühiskonnaõpetus Informaatika Matemaatika Inglise keel	Kultuuriline identiteet Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine

10) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 11) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti 12) õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi; 13) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 15) iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi; 16) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; 17) kuulab ja jälgib vastuvõetavat teksti, valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi ka maailma lastekirjandusest;	M. Gorki „Vanaeit Izergil”, A. Bloki luuletused, A. Ahmatova luuletused, V. Brjussovi luuletused, N. Gumiljovi luuletused, V. Majakovski luuletused, V. Nabokov „Juhus”, M. Šolohhov „Inimese saatus”, A. Solženitsõn „Küll on kahju”, M. Bulgakov „Koera süda”, A. Kuprini „Junkur”, L. Andrejev „Noorsugu”, A. Vampilov „Kohtumine”, M. Unt „Hüvasti, kollane kass”, V. Šukšin „Naljatilik”, vähemalt kolm uudisproosateost õpetaja valikul		
---	---	--	--